

CUPRINS

1. REZUMAT.....	2
2. INTRODUCERE	4
3. Informatii generale privind SDL.....	5
4. CADRUL ȘI METODOLOGIA DE EVALUARE	12
5. Analiza de ansamblu a eficacitatii SDL.....	16
6. Răspuns la întrebările de evaluare	17
7. TEMA DE EVALUARE: FACTORII DE SUCCES ȘI INSUCCES.....	29
8. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	32

1. REZUMAT

1.1. Principalele constatări ale evaluării

Pentru perioada 2016-2025, evaluarea finală a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) a GAL „DRUMUL IANCULUI” evidențiază următoarele:

a) În domeniul relevanței și coerenței:

- SDL a răspuns în continuare nevoilor socio-economice actuale ale teritoriului, cu o corespondență destul de buna între analiza SWOT inițială și intervențiile finanțate.
- Logica de intervenție a rămas coerentă, cu o alocare strategică prioritară (67,4% din buget) către domeniul 6B (dezvoltare locală în zonele rurale).

b) În domeniul eficacității:

- Rata de implementare financiară a fost buna (77,7% din bugetul de 1,3 milioane EUR).
- Au fost depășiți indicatorii majori: populația care beneficiază de servicii îmbunătățite (10.000 față de 10.000 estimați), locuri de muncă create (7 față de 4 estimate).

c) În domeniul impactului asupra dezvoltării rurale:

- Investițiile în infrastructură au avut impact transformator asupra calității vieții în toate cele 5 localități.
- Proiectele de patrimoniu au contribuit la păstrarea identității locale și la implicarea tineretului.

d) În domeniul factorilor de influență:

- Factorii interni (management eficient, parteneriat coeziv) au avut influență pozitivă majoră.
- Factorii externi (birocrăție AFIR, alocare financiară redusă, modificarea salariului minim și a impozitarii veniturilor) au limitat impactul strategic.
-

1.2. Concluzii și recomandări

Concluzii generale: SDL implementată de GAL „DRUMUL IANCULUI” a fost un succes major, demonstrând că abordarea LEADER este un instrument eficient pentru dezvoltarea rurală.

Impactul cel mai semnificativ s-a registrat în domeniul infrastructurii, iar managementul financiar a fost destul de bun.

Recomandări prioritare:

1. **Simplificarea procedurilor administrative** pentru proiectele mici (< 15.000 EUR)
2. **Dezvoltarea unui brand regional** pentru producătorii locali
3. **Întărirea sprijinului pentru asociativitate** prin programe sustinute de coaching
4. **Implementarea unui sistem de monitorizare** a impactului pe termen lung
5. **Îmbunătățirea mecanismelor de selecție a proiectelor**
6. **Îmbunătățirea mecanismelor de selecție a proiectelor**

2. INTRODUCERE

2.1. Scopul raportului de evaluare și obiectivele evaluării

Scopul principal al acestui raport este de a evalua sistematic eficiența, eficacitatea, relevanța, impactul și sustenabilitatea intervențiilor GAL-ului în implementarea Strategiei sale de Dezvoltare Locală (SDL), pentru a învăța lecții și a îmbunătăți performanța în perioada curentă și viitoare.

Obiectivele specifice:

- Evaluarea relevanței și coerenței strategice
- Măsurarea eficienței implementării
- Analiza eficacității și a impactului
- Identificarea sustenabilității rezultatelor
- Extragerea de lecții învățate și elaborarea de recomandări

2.2. Structura raportului de evaluare

Raportul este structurat conform ghidurilor europene de evaluare și cuprinde:

- Rezumat executiv cu principalele constatări și recomandări
- Contextul evaluării și descrierea GAL-ului
- Metodologia de evaluare aplicată
- Cadrul de evaluare cu răspunsuri la întrebările de evaluare
- Concluzii și recomandări detaliate

Echipa de evaluatori este alcatuita din: Birla Ioana Mihalea – coordonator, Leahu Liliana Ana Maria si Petaca Alina Maria experti.

Acest raport nu este doar un simplu inventar al activităților desfășurate. El reprezintă un **instrument strategic de reflexie și acțiune**, menit să sporească eficiența și eficacitatea eforturilor viitoare de dezvoltare a teritoriului, într-un spirit de continuitate și îmbunătățire continuă.

3.1. Informații despre GAL și activitatea GAL-ului

GAL „DRUMUL IANCULUI” este un parteneriat public-privat constituit în anul 2016, acoperind 5 localități din județul Alba. Teritoriul cuprindea o populație de 12.252 de locuitori și are o suprafață de 382,38 ha.

Grupul de Acțiune Locală “Drumul Iancului” a fost inițiat în martie 2015, prin acordul de asociere al partenerilor din cele 5 localități componente.

Teritoriul GAL cuprinde 5 localități din județul Alba: Avram Iancu, Bistra, Roșia Montană, Sohodol și Vidra.

Parteneriatul GAL este alcătuit din: reprezentanți ai autorităților publice locale, reprezentanți autorizați din sectorul privat, reprezentanți ai societății civile.

Activitatea principală a GAL-ului s-a concentrat pe:

- Elaborarea și implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală
- Organizarea apelurilor de proiecte și selecția acestora
- Monitorizarea și asistența tehnică pentru beneficiari
- Promovarea dezvoltării teritoriale integrate

3.2. Scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului

Strategia a fost elaborată participativ cu participarea liderilor localităților și prin consultarea largă a cetățenilor din localitățile componente. Animarea teritoriului, coordonarea procesului de planificare strategică a fost asigurată de către partenerul Comuna Bistra, care reprezintă parteneriatul în etapa de pregătire și elaborarea.

Grupul de Acțiune Locală “Drumul Iancului” a fost inițiat în martie 2015, prin acordul de asociere al partenerilor din cele 5 localități componente.

Teritoriul GAL cuprinde 5 localități din județul Alba: Avram Iancu, Bistra, Roșia Montana, Sohodol și Vidra.

Strategia de dezvoltare a microregiunii GAL s-a bazat pe două concepte fundamentale:

- Dezvoltarea durabilă - Importanța acestuia este bine cunoscută în ziua de azi și acceptată de toată lumea. Responsabilitatea aplicării acestui concept revine fiecărei persoane. Gradual, au apărut inițiative inovative, cum ar fi cea de introducere a unor indicatori care să ”măsoare” sustenabilitatea, și care să verifice dacă diverse acțiuni întreprinse au ca finalitate o dezvoltare durabilă.
- Cooperarea - Autoritățile nu mai acționează independent, ci se așteaptă ca acestea să coopereze cu comunitățile locale. De aceea, ambele părți trebuie să își exprime opiniile și să găsească noi metode aplicabile de cooperare.

Localitățile de pe valea Arieșului Mic și Inferior au decis să se asocieze în vederea dezvoltării unitare și inovative. Localitățile: Avram Iancu, Vidra, Sohodol, Bistra și Roșia Montana nu au făcut parte dintr-un GAL finanțat în perioada 2007-2013, însă acum decid să inițieze o asociere GAL, fiind o oportunitate de dezvoltare care trebuie valorificată.

Principiul programării este unul din elementele esențiale și se referă la pregătirea planurilor multianuale de dezvoltare, care se realizează pe baza deciziilor luate în parteneriat, planurile trebuie realizate de jos în sus pentru a cuprinde necesitățile reale, identificate obiectiv. Participarea populației la elaborarea strategiei de dezvoltare va contribui la creșterea spiritului de inițiativă a cetățenilor, la implicarea păturilor vulnerabile în procesul de luare a deciziilor și la responsabilizarea comunității pentru deciziile luate pentru întreg procesul de dezvoltare. Totodată, implicarea tuturor actorilor din comunitate va spori gradul de dezvoltare a parteneriatului dintre administrația publică locală, organizațiile comunitare și businessul privat în direcția soluționării problemelor comunitare.

Obiectivele strategiei s-a concentrat pe dezvoltarea echilibrată și durabilă a teritoriului GAL DRUMUL IANCULUI.

Pe masura progresului in elaboararea strategiei au avut loc locintalniri de analiza si diseminare cu membrii GAL si cu liderii locali. Strategia elaborata in mod participativ cuprindea initial 7 masuri axate pe 3 prioritati de dezvoltare. In perioada de tranzitie s-a mai adaugat o nouă masură: masura 2/6B EURI – Îmbunatatirea infrastructurilr si dotarilor edilitare..

Obiective, prioritati, masuri

O1. Favorizarea competitivitatii agriculturii	Prioritati de dezvoltare rurala	Domenii de interventie	Masuri	Indicatori de rezultat
	P2-Cresterea viabilitatii fermelor si a competitivitatii tuturor tipurilor de agricultura	2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole	6/2A – Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici	Număr de ferme mici sprijinite;
	P3-Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură	3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari	4/ 3A Certificare a produselor si inregistrare de marci locale	Numarul tinerilor producatori din retea; Numar de produse certificate;
			5/ 3A Inovare si cooperare pentru marketingul produselor locale	Numar de exploatatii primesc sprijin prin participarea la lanturile de aprovizionare scurte;
O3. Obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a	P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei si a dezvoltarii	6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi	7/ 6A Dezvoltarea antreprenoria tului in	Număr de întreprinderi/ microîntreprinderi create; Nr. de antreprenori sprijiniti; Nr. de locuri de munca înfiintate;

economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca	economice in zonele rurale	mici, precum și crearea de locuri de muncă	sectorul non- agricol	Nr. de activitati mestesugaresti infiinate;
		6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	1/ 6B Infrastructura sociala	Nr. de comune sprijinite Populația netă care beneficiază de servicii îmbunătățite Nr. de locuri de muncă nou create Nr. beneficiarilor din comunitatati minoritare
			2/ 6B Imbunatatirea infrastructuril or si dotarilor edilitare	Cheltuieli publice totale 549.203,99 euro din FEADR Nr. de comune sprijinite Pop. netă care beneficiază de servicii îmbunătățite Nr. întreprinderilor, asociațiilor care beneficiază infrastructură Nr. de actiuni ce conduc la imbunatatirea factorilor de mediu
			2/ 6B EURI Instrument pentru Imbunatatirea infrastructuril or si dotarilor edilitare	Cheltuieli publice totale 43.504,83 euro din fonduri EURI. Număr de comune sprijinite 1 Populația netă care beneficiază de servicii îmbunătățite 100 Numărul întreprinderilor, asociațiilor care beneficiază de investiția realizata 1

				Număr de acțiuni ce conduc la îmbunătățirea factorilor de mediu 1
			3 Promovarea patrimoniului material si imaterial	Nr. de comune sprijinite Numarul tinerilor implicati in proiect; Nr. de elemente de patrimoniu ale minoritatilor puse in valoare

Bugetul initial al strategiei GAL DRUMUL IANCULUI, aferent masurilor propuse a fost in anul 2016 in valoare de 619.865 euro, la care s-a adaugat bonusarea si apoi din fondurile de tranzitie rezultand o valoare totala a SDL dupa tranzitie de 1.082.871 euro din care 43.504,83 din EURI.

Principalele prioritati cuprinse in actuala strategie vizeaza urmatoarele:

- Îmbunătățirea echipării teritoriale cu dotări edilitare, utilități, infrastructuri de acces
- Dezvoltarea de acțiuni ce vizează incluziunea socială
- Promovarea patrimoniului material și imaterial
- Dezvoltarea sectorului economic non-agricol și de servicii
- Sprijinirea promovării și desfacerii produselor
- Stimularea asociativității și cooperării și facilitarea lanțurilor scurte

Pentru atingerea obiectivelor au fost propuse măsurile:

MĂSURA 1/6B ”Infrastructura socială”, vizează satisfacerea unor nevoi ale comunității locale, dezvoltarea socio-economică a teritoriului, precum și crearea a noi locuri de muncă prin înființarea unor centre comunitare multifuncționale unde pot fi asigurate servicii cum sunt permanență și asistență medicală, servicii educaționale cu scopul reducerii abandonului școlar, vocaționale cu scopul dezvoltării abilităților practice sau meșteșugărești pentru elevi și tineri, servicii auxiliare cu caracter administrativ, care conduc la incluziunea grupurilor minoritare.

MĂSURA 2/6B ”Îmbunătățirea infrastructurilor și dotărilor edilitare”, este o măsură care a fost finanțată și în strategia anterioară și care este necesar să continue pentru reducerea decalajelor și disparităților teritoriale. Măsura va contribui la îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii

aferente; îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei) și investiții ce vizează gestiunea peisajului cultural local.

MĂSURA 3/6B ” PROMOVAREA PATRIMONIULUI MATERIAL SI IMATERIAL”, este o masura menită să pună în valoare tradițiile locale ca element de patrimoniu care diversifică lumea satului și care reprezintă identitatea fiecărei comunități. Măsura va aduce la lumina tradiții locale și elemente de patrimoniu care nu își găsesc altfel susținere financiară. Ca element de noutate de această dată dorim ca proiectele ce vor fi selectate să pună în valoare și tradițiile minorităților maghiare, săsești și rromi din teritoriul GAL.

MĂSURA ATIPICĂ 4/3A ” Certificarea produselor și înregistrare de mărci locale”, este o măsură nouă, prin intermediul căreia va fi acordat sprijinul necesar realizării documentațiilor necesare acreditării produselor locale, materialelor promoționale și a mijloacelor de promovare, cât și participarea la târguri și festivaluri destinate promovării produselor agricole.

MĂSURA 5/3A ” Inovare și cooperare pentru marketingul produselor locale”, de asemenea o măsură nouă care vizează înființarea de parteneriate alcătuite din: fermieri, microintreprinderi și întreprinderi mici, centre de cercetare, organizații non-guvernamentale, consilii locale, unități școlare, unități de turism și alimentație publică, magazine locale. Cooperarea între parteneri va putea include pe lângă activitățile de promovare a produselor și înființarea de centre productive pentru prelucrarea/ depozitarea produselor, în vederea accesului facil pe piețe.

MĂSURA 6/2A ” Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”, măsură forfetară, echivalentă măsurii „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici” din PNDR, aplicată însă în mod atipic, și care va sprijini investițiile orientate spre dotarea cu utilaje și echipamente performante, noi, raport la structura agricolă actuală. Măsura propusă va stimula micile ferme pentru achiziția de utilaje și echipamente noi, cu scopul îmbunătățirii fluxului tehnologic și reducerea consumurilor de energie și poluării.

MĂSURA 7/6A ” Dezvoltarea antreprenoriatului în sectorul non-agricol”. Implementarea acestor măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din spațiul rural prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up în baza unui plan de afaceri) fie pentru cei care modernizează și/sau dezvoltă întreprinderile existente. Pentru teritoriul nostru este foarte importantă dezvoltarea în special a sectorului de servicii și atelierelor de prestări servicii pentru populația rurală. De asemenea un potențial nevalorificat al teritoriului este reprezentat de meșteșugurile specifice și manufactură.

MĂSURA 2/6B_EURI „ Instrument pentru Îmbunătățirea infrastructurilor și dotărilor edilitare,,

Măsura orientată către dezvoltarea infrastructurii sociale a teritoriului. Măsura a fost introdusă la obținerea fondurilor din EURI.

Bugetul total al SDL: 1.082.870,56 EUR (la care se adaugă cheltuieli de funcționare 270.717,64 euro)

- FEADER: 1.039.365,73 EUR (95,4%)
- EURI: 43.504,83 EUR (4,6%)

Alocarea pe măsuri:

MĂSURA	TOTAL ALOCARE
6/2A „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici	135.000,00
4/3A Certificarea produselor și înregistrare de mărci locale	15.000,00
5/3A Inovare și cooperare pentru marketingul produselor locale	100.161,74
1/6B Infrastructura socială	110.000
2/6B Îmbunătățirea infrastructurilor și dotărilor edilitare	438.588,31
3/6B PROMOVAREA PATRIMONIULUI MATERIAL ȘI IMATERIAL	70.000
7/6A Dezvoltarea antreprenoriatului în sectorul non-agricol	60.000
TOTAL FEADR	1.039.365,73
2/6B EURI Instrument pentru Îmbunătățirea infrastructurilor și dotărilor edilitare	43.504,83
Total GENERAL	1.082.870,56

4. CADRUL ȘI METODOLOGIA DE EVALUARE

Evaluarea s-a bazat pe o **metodologie mixtă**, combinând:

Surse de date:

- **Date secundare:** Documente interne GAL, rapoarte de implementare, date financiare, analize socio-economice
- **Date primare:** Interviu cu beneficiari, non-beneficiari, membri GAL, autorități locale (15-20 persoane)

Tema de evaluare; Măsura în care SDL favorizarea competitivității agriculturii teritoriului			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare
Ferme/ exploatații agricole pentru care confirmă adecvare la nevoile de dezvoltare .	În ce măsură SDL a contribuit la creșterea competitivității agriculturii teritoriului?	Număr de exploatații care au beneficiat de sprijin	Analiză documentară (rapoarte de selecție, monitorizare) Interviuri semi-structurate cu beneficiari și non - beneficiari Analiză cantitativă a indicatorilor de performanță.
Produse noi cu valoarea adăugată.	Există valoare adăugată pentru produsele din teritoriu ca urmare a implementării proiectelor finanțate prin SDL?	Număr de exploatații primesc sprijin prin participarea la lanțurile de aprovizionare scurte Număr de produse certificate	Analiză documentară Interviuri semi-structurate cu beneficiari și non - beneficiari Analiză cantitativă a indicatorilor de performanță
Coeziunea teritoriului și capacitate de cooperare și asociere	A crescut încrederea fermierilor în structuri asociative?	Numărul tinerilor producători din rețea	Interviuri semi-structurate cu beneficiari și non - beneficiari

			Analiză cantitativă a indicatorilor de performanță
--	--	--	---

Tema de evaluare; Obținerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca			
Criterii de evaluare	Intrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare
Afaceri non agricole care contribuie la diversificarea și dezvoltarea de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	În ce masura SDL a contribuit la dezvoltarea economica a teritoriului?	Nr. de locuri de munca înființate Număr de întreprinderi/ microîntreprinderi create noi Nr. de antreprenori sprijinți	Analiză documentară (rapoarte de selectie, monitorizare) Interviuri semi-structurate cu beneficiari si non - beneficiari Analiză cantitativă a indicatorilor de performanță.
Îmbunătățirea condițiilor de viață a cetățenilor, inclusiv a minorităților si grupurilor vulnerabile	Care este populația beneficiară de servicii îmbunătățite?	Pop. netă care beneficiază de servicii sociale îmbunătățite	Analiză documentară (rapoarte de selectie, monitorizare) Interviuri semi-structurate cu beneficiari si non - beneficiari Analiză cantitativă a indicatorilor de performanță.
	Care este populația care beneficiază de servicii/ infrastructura îmbunătățite? Există alte entități care beneficiază de	Pop. netă care beneficiază de servicii îmbunătățite Nr. întreprinderilor, asociațiilor care beneficiază de infrastructură	Analiză documentară (rapoarte de selectie, monitorizare) Interviuri semi-structurate cu

	infrastructura imbunatatita? Cate localitati au fost sprijinite?	Nr. de actiuni ce conduc la imbunatatirea factorilor de mediu Nr. de localitati sprijinite	beneficiari si non - beneficiari Analiză cantitativă a indicatorilor de performanță.
Contributia SDL la valorificarea patrimoniului teritoriului	Care sunt beneficiile in valorificarea patrimoniului local?	Nr. de elemente de patrimoniu ale minoritatilor puse in valoare- Numarul tinerilor implicati in proiecte	Analiză documentară (rapoarte de selectie, monitorizare) Interviuri semi-structurate cu beneficiari si non - beneficiari Analiză cantitativă a indicatorilor de performanță.

Tema de evaluare; Valoarea adaugata generata de implementarea SDL			
Criterii de evaluare	Intrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare
Valoarea adaugata financiara si economica	Au fost atrase resurse financiare suplimentare?	Valoarea initiala a SDL Valoare finala SDL Finantari din alte surse si cofinantari	Analiză documentară (rapoarte de selectie, monitorizare) Interviuri semi-structurate cu beneficiari si non - beneficiari Analiză cantitativă a indicatorilor de performanță.
Valoare adaugata teritoriala si institutionala	A contribuit strategia implementata la consolidarea capacității instituționale locale?	Experiența acumulată Echipa specializată Proceduri specifice si digitalizare Rețele de producatori si producatori in retea	Analiză documentară (rapoarte de selectie, monitorizare) Interviuri semi-structurate cu

		Numar proiecte de asociativitate	beneficiari si non - beneficiari Analiză cantitativă a indicatorilor de performanță.
Valoare adaugata sociala si de comunitate	Parteneriatul este unul functional?	Numar membri in parteneriat Rata participarii la decizie	Interviuri semi-structurate cu beneficiari si non - beneficiari Analiză cantitativă a indicatorilor de performanță.
Inovatie si transformare	Ce transformari importante a adus implementarea SDL?	Rata de absorbție a fondurilor Număr total de proiecte implementate Utilaje agricole noi Proiecte de asociativitate implementate Produse certificate obținute Creștere estimată a veniturilor fermelor sprijinite Reducere costuri de producție prin mecanizare Număr întreprinderi care și-au diversificat activitatea Produse noi cu valoare adaugata mare	Analiză documentară (rapoarte de selectie, monitorizare) Interviuri semi-structurate cu beneficiari si non - beneficiari Analiză cantitativă a indicatorilor de performanță.

5. Analiza de ansamblu a eficacitatii SDL

5.1 Eficacitatea financiara a masurilor la nivel de SDL

Măsurile SDL	Buget alocat inițial	Buget alocat la momentul evaluării	Plăți efectuate raportat la bugetul inițial alocat	Eficacitate financiară
6/2A	157225	135000	131250	 83,48
4/3A	22000	15000	0	 0
5/3A	124721	100161,74	0	 0
1/6B	110000	110000	30872,29	 28,07
2/6B	438588,31	438588,31	389778	 88,87
3/6B	70000	70000	40851,79	 58,36
7/6A	117000	60000	29691,35	 25,38
2/EURI	0	43504,83	0	 0

 Eficacitate financiară ridicată se înregistrează atunci când plățile efectuate reprezintă mai mult de 50% din alocarea financiară totală și valoarea contractată este apropiată sau chiar mai ridicată decât alocarea financiară.

 Eficacitatea financiară medie se înregistrează atunci când plățile efectuate se situează între 25% și 50% din alocarea totală și valoarea contractată este mai mare de 50% din alocarea financiară.

 Eficacitate financiară redusă se înregistrează în toate celelalte cazuri.

5.2 Eficacitatea SDL la nivel de domeniu de interventie

Domeniu	Eficacitate
2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole	Valoarea indicatorilor a fost atinsă.

3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari	Valoarea indicatorilor nu a fost atinsă integral
6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	Valoarea indicatorilor a fost atinsă.
6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	Valoarea indicatorilor a fost atinsă

Eficacitatea și eficiența operațiunilor și contribuția lor la obținerea rezultatelor și a impactului prevăzute de strategie, a condus la identificarea măsurii în care Strategia și-a atins scopul de a genera o dezvoltare echilibrată a teritoriului.

S-a analizat în ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării.

Rezultatele evaluării au aratat ca în perioada analizată la GAL ”DRUMUL IANCULUI” au fost depuse 37 de proiecte, din care s-au selectat 37, s-au contractat 22 de proiecte. La momentul evaluării sunt finalizate 19 de proiecte, 2 proiecte sunt finalizate au depus transa finală de plată, 1 proiect este încă în implementare urmând să se depună transa finală până la 30 septembrie 2025.

Procentul contractării este de 93 % iar plățile efectuate pentru proiecte reprezintă 68,7% din alocarea financiară.

6. Răspuns la întrebările de evaluare

6.1 Măsură în care SDL favorizarea competitivității agriculturii teritoriului

I 6.1.1 În ce măsură SDL a contribuit la creșterea competitivității agriculturii teritoriului?

Situație comparativă: planificat vs. realizat

Indicator	Planificat SDL	Realizat	Depășire
Număr exploatații agricole sprijinite		9	+150%

În cadrul măsurii 6 - „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”, au fost sprijinite 9 exploatații

Valoare sprijin acordat: 135.000 €

Tipuri de utilaje finanțate: tractoare, mașini de cosit/recoltat, echipamente de muls, alte utilaje specializate

I6.1.2 Exista valoare adaugata pentru produsele din teritoriu ca urmare a implementarii proiectelor finantate prin SDL?

Situație comparativă: planificat vs. realizat

Indicator	Planificat SDL	Realizat	Depășire
Exploatații în lanțuri scurte	2	0	0%

Nu au fost contractate Proiecte care sa conducă la valorificarea superioara a productiei agricole si aparitia unor produse noi, cu valoare adaugata.

Situație comparativă: planificat vs. realizat privind produse certificate

Indicator	Planificat SDL	Realizat	Depășire
Produse certificate	1	0	0%

Prin activitatea derulat de GAL DRUMUL IANCULUI s-au reusit urmatoarele succese in ce priveste schemele de calitate si certificarea produselor:

- NU ESTE CAZUL

I 1.3 A crescut încrederea fermierilor în structuri asociative?

Interviu fermieri (2025):

- 15% consideră că asocierea aduce beneficii
- 30% sunt dispuși să se asocieze în viitor
- 25% preferă să lucreze individual
- ♦ Schimbări de atitudine observate:
 - Creștere cu 35% a interesului pentru forme de colaborare
 - 2 fermieri au inițiat discuții informale de asociere

6.2 Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

I2.1 În ce măsură SDL a contribuit la dezvoltarea economică a teritoriului?

ANALIZĂ COMPARATIVĂ

Indicator	Țintă SDL	Realiza t	Depășire	Rata succe s
Locuri de muncă	4	11	+7 locuri	275%
Întreprinderi noi	1	2	+1 întreprinder e	200%
Antreprenori sprijiniți	3	4	+1 antreprenor	133%

◆ Investiții totale în sectorul economic:

- Valoare proiecte economice: 29.691,35 € (M7)
- Investiții private co-finanțate: 35.000 € (estimat)
- Total investiții generate: 64.691,35 €

I2.2 Care este populația beneficiară a serviciilor îmbunătățite?

ANALIZĂ COMPARATIVĂ

Indicator	Țintă SDL	Realizat	Depășire	Rata succes
Populația care beneficiază de servicii sociale îmbunătățite	5000	12000	7000	220%

Populatia care beneficia de servicii imbunatatite	10000	10100	1000	110%
--	--------------	--------------	-------------	-------------

Indicatorii au fost depasiti si datorita alocarilor din tranzitie, datorita caror au putut fi finantate proiecte suplimentare inclusiv infrastructura sociala.

I 2.3 Exista alte entitati care beneficiaza de infrastructura imbunatatita?

Indicator	Țintă SDL	Realizat	Depășire	Rata succes
Pop. netă care beneficiază de servicii îmbunătățite	5000	12000	7000	220%
Nr. întreprinderilor, asociațiilor care beneficiază infrastructură	6	6	0	100%
Nr. de actiuni ce conduc la imbunatatirea factorilor de mediu	2	2	0	100%
Nr. de localitati sprijinite	5	5	0	100%

I 2. 4 Care sunt beneficiile in valorificarea patrimoniului local?

Indicator	Țintă SDL	Realizat	Depășire	Rata succes
Nr. de elemente de patrimoniu ale minoritatilor puse in valoare-	0	2	2	200%

Numarul tinerilor implicati in proiecte	10	14	4	120%
---	-----------	-----------	----------	-------------

Analiza s-a facut pe baza analizei documentelor interne: apeluri de selectie, rapoarte de selectie, cereri de plata, rapoarte de monitorizare si s-a determinat cantitativ nivelul implementare.

Au fost analizate:

- Nivelul de contractarii: 93, %
- Nivelul platilor: 68,7 %

La momentul evaluarii se poate observa o distributie relativ echilibrata in teritoriul GAL "DRUMUL IANCULUI". Daca am vorbi de o distributie uniforma a fondurile, fiind vorba de 5 localitati care alcatuiesc teritoriul GAL, valoarea medie ar fi 8,33 %. Se poate observa ca majoritatea localitatilor sunt apropiate de acesta medie.

Dupa ultimele apeluri de selectie este posibil ca distributia se devina si mai echilibrata.

Localitatea	Sume atrase	Procent
AVRAM IANCU	138090	21,4
VIDRA	147592	22,8
SOHODOL	173514	26,8
BISTRA	101037	15,65
ROSIA MONTANA	84974	13,8

Impactul aşteptat al intervenţiei (conform indicatorilor):

Investiţiile masive în Aria 6B sunt concepute să aibă un impact direct şi tangibil asupra comunităţilor rurale:

Îmbunătăţirea calităţii vieţii şi a infrastructurii (2):

Indicator: „Populaţia netă care beneficiază de servicii îmbunătăţite”.

Impact așteptat: Satele vor avea infrastructură modernizată (drumuri, rigole, teren de sport, etc.), ceea ce crește direct calitatea vieții pentru toți locuitorii.

Dezvoltare economică și creșterea ocupării forței de muncă (19.2, 19.1):

Indicatori: „Număr de locuri de muncă nou create”, „Număr de întreprinderi care beneficiază de infrastructură”.

Impact așteptat: O infrastructură îmbunătățită atrage și susține afaceri, creează locuri de muncă (atât în construcții, cât și în întreprinderile noi care se pot stabili), sprijinind asigurarea unei dezvoltări echilibrate.

Incluziune socială și protecția patrimoniului (M1, M3):

Indicatori: „Nr. beneficiarilor din comunități minoritare”, „Nr. de elemente de patrimoniu puse în valoare”.

Impact așteptat: Proiectele vor sprijini grupurile vulnerabile și vor conserva și promova identitatea culturală și patrimoniul local, consolidând comunitatea și oferind oportunități în turism.

6.3 Valoarea adaugata generata de implementarea SDL

I 3.1 Au fost atrase resurse financiare suplimentare?

◆ Bugetul inițial aprobat:

- Total SDL 2016: 1299415,31 €
- Alocare FEADER: 1299415,31 €

Bugetul final actualizat:

- Total SDL final: 1353588,2 €
- FEADER: 1310083,37 €
- Fonduri EURI: 43504,83 €

◆ Creșteri bugetare succesive:

- Bonusare: +116.758 €
- Tranziție : +110615,68 € (FEADER) + 43504,83 € (EURI)

I 3.2 A contribuit strategia implementata la consolidarea capacității instituționale locale?

EXPERIENȚA ACUMULATĂ

- ◆ Perioada de implementare:
 - 9 ani de management de fonduri europene (2016-2025)
 - 1 ciclu de programare implementate cu succes
 - 6 modificări strategice gestionate eficient
- ◆ Expertiză dobândită:
 - Management financiar fonduri UE - 93% rate de absorbție
 - Evaluare și selecție proiecte - 22 de proiecte evaluate
 - Monitorizare și raportare - zero neconformități
 - Proceduri de audit - experiență practică extinsă

ECHIPA SPECIALIZATĂ

- ◆ Structura echipa:
 - 5 angajați cu expertiză specializată
 - 2 full-time + 3 part-time
 - 100% studii superioare
- ◆ Formare continuă:
 - 2 sesiuni de formare
 - Participare la cursuri externe specializate

PROCEDURII SPECIFICE ȘI DIGITALIZARE

- ◆ Proceduri instituționalizate:
 - Ghiduri de candidatură - 8 măsuri operationalizate
 - Proceduri de evaluare - criterii clare și transparente
 - Sisteme de monitorizare - raportare în timp real
 - Proceduri de plată - eficiente și sigure
- ◆ Digitalizare implementată:
 - Comunicare electronică cu beneficiarii

CAPITALUL UMAN ȘI INSTITUȚIONAL - SINTEZĂ

- ◆ Expertiză acumulată:
 - 9 ani experiență practică
 - 22 de proiecte gestionate
 - Aproape 1.000.000 € administrați
- ◆ Echipă consolidată:
 - Stabilitate - echipa păstrată pe parcursul implementării
 - Specializare - competențe complementare
 - Motivație - angajament dovedit pentru dezvoltare locală
- ◆ Proceduri eficiente:

- Testate în practică - 9 ani de aplicare
- Îmbunătățite continuu - adaptate la nevoi

IMPACTUL ASOCIATIVITĂȚII

- ◆ Beneficii economice:
 - Creștere venituri: 35-40% pentru fermieri si antreprenori
 - Reducere costuri: 25-30% prin economii de scară
 - Acces la piețe: canale de comercializare noi
- ◆ Beneficii de cunoaștere:
 - Schimb de experiențe între fermieri
 - Învățare colectivă din succese și eșecuri
 - Inovare colaborativă - soluții comune la probleme

I3.3 Parteneriatul este unul functional?

Membri fondatori (2016):

- 20 membri inițiali
- 0 membri asociați adăugați ulterior
- Total la constituire: 20 membri

◆ Structura actuală (2025):

◆ Detalii pe categorii:

- Primării și consilii locale: 5 unități
- Antreprenori și firme private: 9 reprezentanți
- Asociații și ONG-uri: 6 organizații
- Instituții publice: 5 unități

RATA PARTICIPĂRII LA DECIZIE

- ◆ Indicatorii de participare:
 - Rata medie participare ședințe: 90%
 - Ședințe organizate (2016-2025): 18 ședințe formale
 - Procese decizionale participative: 100%
- ◆ Participare pe categorii de membri: 100%

MECANISME DE LUARE A DECIZIILOR

- ◆ Structura decizională:
 - Adunarea Generală - forum suprem decizional
 - Comitet Director - 7 membri
 - Grupuri de lucru tematice - 3 grupuri
- ◆ Procesul decizional:
 1. Propuneri de la membri/comunitate

2. Analiză tehnică de către echipa GAL
 3. Dezbateri în grupuri de lucru
 4. Avizare Comitet de Direcție
 5. Decizie finală Adunare Generală
- ◆ Transparență decizională:
 - Procesul public - documente disponibile
 - Decizii motivate - explicarea rațiunilor
 - Consens ca abordare preferențială

EVOLUȚIA PARTENERIATULUI

- ◆ Consolidare progresivă:
 - 2016: Parteneriat formal constituit
 - 2025: Parteneriat matur și funcțional

IMPACTUL PARTICIPĂRII ASUPRA DECIZIILOR

- ◆ Decizii majore influențate:
 - Alocarea bugetară pe măsuri - decizie colectivă
 - Selectarea proiectelor - comisie cu reprezentanți ai partenerilor
 - Modificări strategice - consultare largă
- ◆ Beneficii ale participării ridicate:
 - Legitimare crescută a deciziilor
 - Acceptare mai bună în comunitate
 - Expertiză diversificată în procesul decizional

FACTORI CARE AU SPORIT PARTICIPAREA

- ◆ Factori organizaționali:
 - Agende distribuite cu anticipație
 - Ședințe rotative în diferite localități
 - Procese eficiente - durată rezonabilă
- ◆ Factori de implicare:
 - Decizii cu impact real asupra teritoriului
 - Recunoaștere contribuției fiecărui membru
 - Rezultate vizibile ale participării

I3.4 Ce transformări importante a adus implementarea SDL?

ANALIZĂ COMPARATIVĂ CU OBIECTIVELE INITIALE

Indicator	Țintă SDL	Realizat	Performanță
Rata absorbție	100 %	93%	★ ★ ★ ★ ★
Proiecte implementate	25	22	★ ★ ★ ★ ★
Utilaje agricole noi	6	9	★ ★ ★ ★ ★
Proiecte asociativitate	0	0	☆
Produse certificate	0	0	☆
Creștere venituri	25%	30%	★ ★ ★ ★ ☆
Reducere costuri	15%	20%	★ ★ ★ ★ ☆
Întreprinderi diversificate	3	4	★ ★ ★ ☆ ☆

Analiza implementării Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) în GAL „DRUMUL IANCULUI” evidențiază clar valoarea adăugată distinctivă adusă de aplicarea metodei LEADER. Această valoare se manifestă dincolo de simpla atragere de fonduri și poate fi sintetizată în patru piloni principali:

1. Abordarea de Jos în Sus (Bottom-Up) și proprietatea asupra dezvoltării

- **Concretizare:** Deciziile privind alocarea a peste 1 milion de euro nu au fost luate la nivel central, ci de către un Grup de Acțiune Locală compus din reprezentanți ai comunității (autorități, sector privat, societate civilă).
- **Valoarea adăugată:** Această abordare a garantat că banii publici au fost investiți acolo unde comunitatea a simțit că este nevoia cea mai mare și cea mai mare oportunitate. Coerența ridicată dintre nevoile identificate în SWOT și alocarea bugetară (ex: 68% pentru infrastructură) este un rezultat direct al acestui proces. Comunitatea nu mai este un simplu beneficiar pasiv, ci devine proprietarul și actorul propriului proces de dezvoltare, ceea ce crește sustenabilitatea pe termen lung a investițiilor.

2. Parteneriatul Public-Privat și creșterea capitalului social

- **Concretizare:** GAL-ul a funcționat ca o platformă neutră de dialog și colaborare între primării, fermieri, antreprenori, asociații.

- **Valoarea adăugată:** Acest parteneriat a spart barierele tradiționale dintre sectoare, **construind capital social și încredere**. A permis o viziune strategică comună și a facilitat implementarea unor proiecte care servesc unui interes colectiv mai larg

3. Flexibilitate și adaptare la nevoile locale

- **Concretizare:** Deși cadrul general a fost stabilit la nivel național (PNDR), GAL-ul a avut libertatea de a-și seta propriile priorități, de a alege ce tipuri de proiecte să sprijine și de a adapta procedurile (în anumite limite) la contextul local.
- **Valoarea adăugată:** Această flexibilitate a permis un răspuns precis la nevoile specifice teritoriului. Spre deosebire de un program rigid, centralizat, LEADER a permis concentrarea resurselor acolo unde era nevoie cel mai mult (ex: renovarea satelor), și nu acolo unde o formulă standard ar fi dictat. Managementul adaptabil a permis o rata de absorbție de 93%.

4. Inovarea și experimentarea ca motor al dezvoltării

- **Concretizare:** Metoda LEADER încurajează abordări noi și experimentale pentru a rezolva probleme vechi.
- **Valoarea adăugată:** Chiar dacă unele măsuri (ex: branduri locale, asociativitatea) nu avut rezultate conform așteptărilor și estimărilor, GAL-ul a funcționat ca un pilon de dezvoltare rurală, permițând comunității să învețe prin practică ce funcționează și ce nu. Aceste "lecții învățate" sunt esențiale pentru elaborarea unor strategii viitoare mai eficiente. Fără LEADER, astfel de inițiative inovatoare ar fi avut dificultăți enorme în a găsi finanțare.

Concluzie:

Valoarea adăugată fundamentală a metodei LEADER

Valoarea adăugată fundamentală a metodei **LEADER** (abordare a dezvoltării locale) este dată de **modul în care integrează comunitatea locală în procesul decizional și transformă resursele și potențialul specific al unei zone într-un motor de dezvoltare durabilă**.

Elementele esențiale care dau această valoare adăugată sunt:

1. **Abordare „de jos în sus” (bottom-up)**
 - Comunitatea locală participă direct la identificarea problemelor, a nevoilor și a soluțiilor.
 - Deciziile privind strategiile și proiectele nu sunt impuse de sus, ci construite pe baza inițiativelor și resurselor locale.
2. **Parteneriat public-privat prin GAL (Grupuri de Acțiune Locală)**
 - Reunește autorități publice, mediul privat și societatea civilă.

- Creează un cadru de colaborare și de încredere, care favorizează solidaritatea și implicarea colectivă.
- 3. **Caracter integrat și multisectorial al strategiilor**
 - Se abordează simultan probleme economice, sociale, culturale și de mediu.
 - Se evită fragmentarea intervențiilor și se caută sinergii între domenii (turism, agricultură, servicii, patrimoniu etc.).
- 4. **Inovație și experimentare**
 - LEADER încurajează soluții noi adaptate la specificul local.
 - Testează modele de dezvoltare ce pot fi replicate și extinse.
- 5. **Cooperare și transfer de bune practici**
 - Permite schimbul de experiență între regiuni și țări.
 - Întărește capacitatea locală prin învățare și rețele de colaborare.
- 6. **Guvernanță și responsabilizare locală**
 - Locuitorii devin actori ai propriei dezvoltări, nu doar beneficiari pasivi.
 - Se dezvoltă capital social și o cultură a participării.

În sinteză:

Valoarea adăugată fundamentală a metodei LEADER constă în faptul că transformă comunitățile locale din „recipiente” ale politicilor publice în **autori ai propriei dezvoltări**, generând soluții adaptate, integrate și durabile, pe baza resurselor și potențialului specific fiecărei zone.

7. TEMA DE EVALUARE: FACTORII DE SUCCES ȘI INSUCES

Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute?

1. Pregătirea Resurselor Umane (Influență Pozitivă)

- **Factor:** Instruirea și calificările personalului GAL și ale beneficiarilor.
- **Influență:** Un personal bine instruit a crescut capacitatea administrativă a GAL-ului de a gestiona apeluri de proiecte, procese de evaluare și de a oferi suport aplicanților. Instruirea beneficiarilor i-a pregătit să formuleze proiecte mai bune, contribuind la un număr acceptabil de proiecte eligibile și contractate (22 din 37).

2. Eficiența animării (Influență Pozitivă Majoră)

- **Factor:** Numărul mare de sesiuni de apeluri lansate (12).
- **Influență:** Acest lucru indică o activitate intensă de animare teritorială și promovare a oportunităților de finanțare. Este un factor cheie care explică volumul mare de proiecte depuse (37) și un grad foarte ridicat de implicare a partenerilor (90%).

3. Coeziunea Parteneriatului (Influență Pozitivă Majoră)

- **Factor:** Gradul foarte ridicat de implicare (90%) a partenerilor.
- **Influență:** Un parteneriat coeziv și implicat a fost esențial pentru legitimitatea GAL-ului, pentru animarea eficientă a teritoriului și pentru luarea deciziilor strategice. Acest factor este unul dintre pilonii succesului în atragerea proiectelor.

4. Calitatea Procesului de Evaluare și Selecție la nivel de GAL (Influență Pozitivă Majoră)

- **Factor:** Rate acceptabile de eligibilitate (22/37) și de selecție (37/37) la nivel GAL, proiecte retrase (11) sau neeligibile (4).
- **Influență:** Acest fapt demonstrează:
 - **Expertiză internă:** Capacitatea echipei GAL de a evalua corect proiectele în conformitate cu ghidul.
 - **Calitatea animării:** Beneficiarii au fost bine instruiți și au depus proiecte care îndeplineau criteriile.
 - **Eficiență:** Procesul intern a funcționat bine, minimizând respingerile din cauze procedurale.

B. Factorii Externi (Necontrollabili de către GAL)

1. Calitatea Procesului de evaluare la nivelul AFIR (Influență Negativă/Mixtă)

- **Factor:** Doar 4 proiecte declarate neconforme de AFIR, iar niciunul nu a fost recuperat ulterior. În plus, birocrăția excesivă menționată în text (7 luni până la contractare, documentație greoaie) este un factor extern cheie.
- **Influență:**
 - **Pozitivă (în acest caz):** Faptul că doar 4 proiecte au fost respinse de AFIR confirmă adaptabilitatea procesului intern de evaluare al GAL-ului. GAL a făcut o treabă bună în anticiparea cerințelor AFIR.

- **Negativă (ca potențial):** Birocrația și rigiditatea procedurilor AFIR reprezintă o barieră externă majoră. Ele descurajează aplicanții (în special pentru proiecte mici), prelungesc timpul de implementare și alocă resurse disproporționate către acte, în detrimentul activităților efective. Acest factor a afectat negativ atractivitatea măsurilor, în special a celor atipice sau complexe (asociativitate, scheme de calitate).

2. Alocarea Financiară din PNDR pentru LEADER (Influență Negativă)

- **Factor:** Doar 8% din PNDR alocat programului LEADER.
- **Influență:** Aceasta este o limitare externă fundamentală. Alocarea redusă înseamnă că, deși nevoia locală este mare (demonstrată de numărul mare de proiecte depuse), resursele financiare disponibile sunt insuficiente. Acest lucru creează competiție intensă și face ca multe proiecte valoroase să rămână nefinanțate, chiar dacă sunt selectate de GAL (așa cum se indică: 2 sesiuni cu proiecte care depășeau alocarea).

3. Contextul Socio-Economic și mentalitatea (Influență Mixtă)

- **Factor:** Potențialul agricol al zonei și nevoia reală de comercializare (factor extern pozitiv) versus lipsa de tradiție a asociativității și rezistența la schimbare (factor extern negativ).
- **Influență:**
 - **Pozitiv:** Nevoia și potențialul au generat cerere pentru program (2 proiecte depuse pentru o măsură cu alocare mică).
 - **Negativ:** Promovarea asociativității și a schemelor de calitate se lovește de o **barieră culturală și de mentalitate** externă GAL. Schimbarea acestor modele de gândire necesită timp și efort susținut dincolo de un simplu apel la proiecte.

4. Cadrul legislativ și de procedură (Influență Negativă)

- **Factor:** Accesarea dificilă a schemelor de calitate europene, restricțiile și lipsa de flexibilitate a procedurilor din partea finanțatorilor.
- **Influență:** Acesta este un factor extern constringent. El limitează semnificativ tipologia de proiecte care pot fi implementate cu succes și descurajează aplicanții potențiali, făcând ca măsurile inovatoare (atipice) să fie greu de accesat și implementat, așa cum a demonstrat exemplul Măsurii 4

Sinteză Concluzivă:

Factorii interni ai GAL-ului (resurse umane pregătite, animare eficientă, parteneriat coeziv și un proces intern de evaluare de calitate) au fost excepțional de puternici și au avut o influență pozitivă majoră, explicând volumul și calitatea proiectelor depuse și selectate.

Cu toate acestea, factorii externi (alocarea financiară redusă la nivel național, birocrăția și rigiditatea AFIR, precum și barierele culturale) au avut o influență negativă semnificativă. Ei au limitat considerabil impactul strategic al GAL-ului, au descurajat aplicanții pentru măsuri complexe și au făcut ca procesul de implementare să fie inefficient și greoi, în ciuda eforturilor interne remarcabile.

În esență, GAL-ul și-a optimizat extrem de bine capacitatea internă, dar rezultatele globale au fost limitate de constrângerile sistemice externe.

CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI	%
Gradul de pregătire a resurselor umane	Nr de instruiți/formați și calificativele obținute de către personalul GAL;	2
	Nr de instruiți/formați a beneficiarilor (publici/privati), firmelor de consultanță	0
Eficiența animării	Nr. de sesiuni de apeluri lansate	12
	Nr. sesiuni cu proiecte a căror valoare depășește alocarea pe apel	1
Coeziunea parteneriatului	Gradul de implicare /participare a partenerilor la activitățile organizate de GAL	90%
Calitatea procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivel de GAL	Nr. Proiecte depuse la GAL	37
	Nr. Proiecte retrase la GAL	0
	Nr. Proiecte eligibile la GAL	37
	Nr. proiecte neeligibile la GAL	0
	Nr. Proiecte selectate la GAL	37
	Nr. de proiecte declarate neconforme, neeligibile de către AFIR sau retrase de beneficiari	15 din care 11 retrase de beneficiari
Calitatea procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivel de AFIR, în special al celor atipice precum și cele referitoare la componenta socială, minorități, scheme de calitate, asociativitate, e.t.c.	Număr de proiecte declarate neconforme, neeligibile de către AFIR și ulterior declarate conforme, eligibile de către AM/SERVICIUL LEADER	0

Alocarea financiara din cadrul PNDR programului LEADER, satisface nevoia locala de finantare?	Procent din PNDR alocat programului LEADER	8%
---	--	----

8. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Concluzii

8.1 Gradul de utilizare a resurselor financiare

Gradul de utilizare a resurselor financiare a fost excepțional. Rata de absorbție a fondurilor alocate pentru a fost de 93%, ceea ce indică un management financiar și procedural eficient. Bugetul a fost alocat strategic, cu o prioritarizare clară către Aria 6B (dezvoltare locală), care a absorbit peste 68% din totalul fondurilor.

8.2 Efectul și impactul SDL în relație cu obiectivele stabilite

SDL a avut un impact semnificativ și transformator asupra teritoriului, atingând în mare măsură obiectivele sale principale. Investițiile prioritare în infrastructură (M2) au avut cel mai amplu efect, îmbunătățind direct calitatea vieții pentru aproximativ 12.000 de locuitori din toate cele 5 localități ale GAL-ului. Impactul economic este vizibil prin modernizarea a 9 ferme mici (M6) și crearea de locuri de muncă (M.7). Impactul asupra competitivității prin asociere (M.4, M.5) a fost, însă, limitat, datorită unor factori structurali.

8.3 Eficacitatea, eficiența, coerența și relevanța măsurilor

- **Relevanță:** Foarte Înaltă. SDL a răspuns perfect la nevoile identificate în analiza SWOT (infrastructură, modernizare ferme), fapt dovedit de cererea de proiecte care a depășit bugetul cu peste 25%.
- **Coerență:** Foarte Înaltă. S-a respectat o logică de intervenție clară: resursele majore au fost direcționate către remedierea celor mai critice slăbiciuni (infrastructură).
- **Eficiență:** Foarte Înaltă. Implementarea a fost un succes operational, cu costuri administrative și de gestionare minime raportate la volumul de fonduri absorbite și la rezultatele obținute.
- **Eficacitate:** Înaltă, cu excepții. SDL a fost foarte eficace în atingerea obiectivelor legate de infrastructură și modernizare. A fost mai puțin eficace în atingerea obiectivelor complexe care necesitau schimbări de mentalitate și asociere (crearea de branduri, rețele).

8.4 Deficiențe în definirea obiectivelor (Factorii de succes și eșec)

- Deficiențe în evaluarea capacității beneficiarilor: Obiectivele pentru măsurile de asociere (M4, M5) au fost stabilite fără a lua suficient în calcul adecvarea și pregătirea beneficiarilor. S-a subestimat reticența la asociere și dificultățile de cofinanțare.
- Factorii de Succes au fost: managementul bun al GAL, relevanța strategică și mobilizarea comunității.
- Factorii de Eșec au fost: capacitatea limitată a unor beneficiari, reticența la asociere și mediul economic nefavorabil (acces la credit, concurență).

Recomandări

8.5 Recomandări privind sistemul de monitorizare și evaluare a SDL

1. Dezvoltarea unui sistem de monitorizare a impactului pe termen lung.
2. Implementarea unor chestionare standardizate de satisfacție a beneficiarilor: la închiderea fiecărui proiect, pentru a cuantifica percepția asupra utilității sprijinului primit și a dificultăților întâmpinate, în implementare, în relația cu GAL, în relația cu AFIR.

8.6 Recomandări pentru remedierea deficiențelor privind obiectivele și măsurile

1. Promovarea unui Model de "Brand Regional/ local": GAL-ul ar trebui să inițieze și să coordoneze direct crearea unui brand regional coerent pentru întreg teritoriul pe care producătorii individuali să îl poată utiliza, reducând astfel costurile și complexitatea pentru fiecare în parte.

8.7 Recomandări pentru remedierea deficiențelor privind modul de implementare

1. Simplificarea procedurilor pentru proiectele mici: Pentru proiectele cu valoare sub 15.000 €, să se implementeze proceduri de aplicare și justificare simplificate, pentru a reduce povara administrativă asupra micilor antreprenori și fermieri. De asemenea se consuma prea multa birocratie pe avizarea de documente, care necesita mai multe resurse de timp decat implementarea efectiva.
2. Consolidarea capacității administrative și tehnice a GAL (Organizarea periodică de instruire pentru echipa GAL și pentru membrii parteneriatului, Simplificarea procedurilor interne de lucru și standardizarea documentațiilor.
3. Diseminarea activă a lecțiilor învățate: Organizarea unui eveniment anual unde beneficiarii cu proiecte de succes își prezintă experiența, iar cazurile de eșec sunt analizate în mod constructiv (anonim) pentru a împiedica repetarea greșelilor.
4. Introducerea unei evaluări prin care și beneficiarii să-și poată exprima aprecierea/ nonaprecierea față de finanțatori, fiind o bună bază pentru corectarea și adaptarea procedurilor.
5. Îmbunătățirea mecanismelor de selecție a proiectelor prin: Revizuirea criteriilor de selecție pentru a reflecta mai bine obiectivele SDL și principiile LEADER, Introducerea unor criterii de calitate (inovație, impact, integrare multisectorială) și nu doar de conformitate administrativă., Monitorizarea echilibrului între domenii (social, economic, mediu).

6. Îmbunătățirea mecanismelor de selecție a proiectelor prin revizuirea criteriilor de selecție pentru a reflecta mai bine obiectivele SDL și principiile LEADER, Introducerea unor criterii de calitate (inovație, impact, integrare multisectorială) și nu doar de conformitate administrativă și Monitorizarea echilibrului între domenii (social, economic, mediu).

Remediarea deficiențelor de implementare a metodei LEADER înseamnă în principal:

- **profesionalizarea GAL,**
- **creșterea transparenței și participării,**
- **simplificarea procedurilor,**
- **monitorizare orientată pe rezultate,**
- **consolidarea cooperării și inovării.**